

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX

Kaina 35 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, SPALIS — OCTOBER 31, 1989

Nr. 212

Pilietybės klausimas Sąjūdžio seime

Komunistų Aukščiausioji taryba nutarimo
nepriėmė

Vilnius, 1989 spalio 27. LIC — Spalio 24 d. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio seimo 8-toji sesija priėmė nutarimą Lietuvos TSR pilietybės klausimu. Nutarimas buvo priimtas po ilgų, karštų diskusijų, kurių metu buvo stengiamasi tiksliai aptarti Sąjūdžio poziciją įstatymo atžvilgiu. Pasak Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio, pati didžiausia siūlomo įstatymo politinė problema buvo santykis su TSRS pilietybe.

Kaip žinia, per paskutinę Lietuvos TSR Aukščiausiosios tarybos sesiją pilietybės įstatymas buvo diskutuojamas, bet galutinį nutarimą nepriėmė.

Sąjūdžio seimo priimtas nutarimas

Seimas mano, kad Lietuvos TSR pilietybės įstatymas gali būti priimtas šiomis sąlygomis ir su toliau nurodomais papildymais.

1) Lietuvos TSR konstitucijos 57 straipsnyje turi būti padaryta pataisa, prieš svarstant ir priimant pilietybės įstatymą, kad šis straipsnis skambėtų taip: „Lietuvos TSR pilietis turi laikytis Lietuvos TSR konstitucijos ir Lietuvos TSR įstatymų“;

2) Pilietybės įstatymui reikalinga tokia preambula: „Šis Lietuvos TSR pilietybės įstatymas kyla iš Lietuvos TSR konstitucijos 31 straipsnio ir neregamentuoja santykių su Lietuvos Respublikos pilietybe. Kadangi Lietuvos TSR nėra tarptautinės teisės subjektas, Lietuvos TSR pilietybė galioja tik Lietuvos TSR ribose. Jos tikslas sukurti teisinę galimybę ginti Lietuvos TSR nuolatinių gyventojų interesus ir sudaryti sąlygas jai dalyvauti atkuriant suverenią Lietuvos valstybę“;

3) Pilietybės įstatymo pirmas straipsnis turi prasidėti žodžiais: „Teisę į Lietuvos TSR pilietybę turi...“, toliau kaip tekste;

4) 35 straipsnis turi būti toks: „Šio įstatymo pirmame straipsnyje nurodyti asmenys,

kol jie laisvai apsisprendžia dėl pilietybės, gali naudotis Lietuvos TSR pilietybės teisėmis dvejus metus nuo šio įstatymo išgaliojimo. Jokia šio įstatymo nuostata negali būti aiškinama kaip Lietuvos TSR pilietybės išipareigojimas kurios nors kitos valstybės ar jos nustatytos pilietybės atžvilgiu. Laikotarpiu, kol Lietuva dar nėra atgavusi visišką valstybinio suvereniteto, Lietuvos TSR pilietybės leidžiama naudotis ir TSRS pasais. Lietuvos TSR pilietybės įstatymas išgalioja nuo jo priėmimo dienos, o jam visiškai įgyvendinti nustatomas dvejų metų terminas nuo jo išgaliojimo“;

5) Seimas mano, kad Lietuvos TSR Aukščiausioji taryba turėtų grįžti prie rinkimų į Lietuvos TSR Aukščiausiąją tarybą įstatymo ir jų datos, būtinai pataisyti nutarimą dėl rinkimų įstatymo išgaliojimo tvarkos.

Estų ir latvių pažiūra

Kai kurie Sąjūdžio seimo bei seimo tarybos nariai aiškino, kad kol nėra atstatytas Lietuvos suverenitetas, nėra reikalo priimti pilietybės įstatymą. Šios pozicijos laikosi Estijos ir Latvijos liaudies frontai, kurie yra pasisakę už pilietybės svarstymą tik atstatius valstybinę nepriklausomybę.

Demokratų partijos atstovas ir Seimo narys Saulius Pečiūnas dar pridūrė, kad toks nutarimas konfliktuoja su Demokratų partijos pradėta TSRS pilietybės atsisakymo akcija.

Dėl šios kritikos galutiniame nutarimo variante įtrauktas punktas dėl to, kad pilietybės įstatymas neregamentuoja LTSR pilietybės santykių su Lietuvos Respublikos pilietybe, ir kad LTSR pilietybė galioja tik LTSR teritorijoje. Per dvejus metus, kol bus įgyvendintas įstatymas, tikimasi, kad Sąjūdis turės pakankamai jėgų išspręsti ir šiuos klausimus.

Galutinis nutarimo variantas priimtas didžiule balsų persvara: iš 142 sesijoje dalyvavusių seimo narių, 24 balsavo prieš, 10 susilaikė, 108 pritarė nutarimui.

Koks Contrų likimas?

Washingtonas. — Busho vyriausybė vertinama apsispręsti Nikaragvos klausimu, ką daryti su Amerikos remtais laisvės kovotojais contrais. Administracija norėtų padėti demokratiniam procesui Nikaragvoje ir opozicijos prezidentinei kandidatė Violetai Chamorro, tačiau ją varžo priimti įstatymai. Contrų karas laikomas baigtu. Repatriacija yra savanoriška. Partizanai raginami grįžti namo. Pats Busho nusistatymas contrų atžvilgiu yra mažiau ideologinis negu kad buvo Reagano vyriausybės. Kongreso nariai stropiai seka, kad Busho žmonės nesuteiktų didesnės paramos opozicijai. Kai kurie kongresmenai vis lankosi Managvoje ir informuoja sandinistus, praneša AP žinių agentūra. Prezidentas spaudžiamas nuginkluoti contras;

Arvydas Juozaitis, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Seimo vykdomosios tarybos narys, dešinėje, būdamas Washingtono, tarėsi su kongresmenais Dick Durbinu, lietuvių kilmės atstovu iš Illinois valstijos. Durbinas yra Asignavimo ir Biudžeto komiteto narys Atstovų rūmuose. Jo motina yra vaikystėje atvykusi iš Lietuvos. „Tie, kurie sekame Sąjūdžio ir Lietuvos žmonių progresą, stipriai palaikome jų pastangas. Ši drąsi tauta mums visiems teikia įkvėpimą“, pasakė kongresmenas.

Petkaus ir Terlecko prašymai

Chicago. — Sekmadienio laidoje „Chicago Sun-Times“ plačiai rašo apie Antano Terlecko ir Viktoro Petkaus apsilankymą Chicagoje.

„Nieko nėra amžino, viskam yra galas“, kalbėjo Terleckas dienraščio redakcijoje. „Sovietų imperija pasibaigė. Ir tada mūsų tėvynė pradės gyventi“. Savo gyvenime jis tiki viltimi, kad vieną dieną Lietuva vėl bus laisva. Jis ir kitas buvęs politinis kalnys atvyko į Ameriką pasakoti tikrąją padėtį. Jis noris, kad amerikiečiai atsimintų Lietuvą. „Ne pinigų, kad mums reikėtų, ar kad mes jų norėtume, bet mums reikia dėmesio“.

Ortega prašo pinigų, bet...

Managva. — Nikaragvos prezidentas Daniel Ortega pranešė spaudai, jog kompiuterių kompleksas, kurį padovanojo Ispanija ir Vokietija, kad būtų registruojama rinkimų eiga vasario mėnesį, nebus galima naudoti, jei negaus tam reikalingų pinigų iš užsienio. „Šitie įrenginiai bus sandėlyje tol, kol mes gausime pinigų apmokėti tam personalui, kuris aptarnautų kompiuterius“. Jis apkaltino JAV, kad tai jos spaudžia kitus kraštus neduoti tam reikalui pinigų. Pranešama, kad sandinistai atsisakė paruošti balsuotojų korteles su žmonių fotografijomis. Jei to nėra, nebus galima sukontroliuoti, kas ir kiek kartų balsavo nesąžiningai. Ortega taip pat pasakė, kad „neduos jankiams teisės nuspręsti, ar rinkimai Nikaragvoje buvo geri ar blogi“. Tai esą sandinistų pareiga padaryti.

— Vilniuje įvyko teminė paroda „Stalinis — vakar, šiandien, rytoj“. Jos autorius — leningradietis Georgijus Somovas. Parodos pelnas buvo skirtas stalinizmo aukoms šelpti.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

— „Ąžuoliukas“ — vienintelis Vilniaus berniukų ir jaunuolių choras, tarptautiniame Nanto berniukų chorų festivalyje, Prancūzijoje, išsikovojo Grand Prix. Jo vadovas Vytautas Miškinis. Dalyvavo chorai iš 12 valstybių. Šis festivalis buvo surengtas Prancūzijos 200 metų revoliucijai paminėti. „Ąžuoliukas“ yra įsteigęs H. Perelšteinas, dabar gyvenąs JAV. Siemet „Ąžuoliukui“ 30 metų.

— Lietuvos, Latvijos, ir Estijos pavyzdžiui įsteigtas Gruzijos tautinis olimpinis komitetas. Jo pirmininku išrinkta dešimt kartų pasaulio šachmatų čempionė N. Gaprindašvili.

— „Tiesa“ savo 237 numeryje rašo, jog Baltų intergrupės sekretoriui Algiiui Klimaičiui Strasbūre įgaliojimus dar pratęsė penkeriems metams.

— Kretingos muzikiniai dramos teatru, kurio režisierius yra Egidijus Radzius, už senosios lietuvių dramaturgijos puoselėjimą ir propagavimą įteiktas specialios prizas. Jo pastatyta Čiurlionienės drama „Aušros sūnūs“ susilaukė didelio pasisekimo.

— Mažeikiuose įvyko antroji Lietuvos klijomio teatrų šventė. Jos metu buvo pagerbtas Skrajamo teatro trupės režisieriaus J. Vaičkaus atminimas. Prie jo paminklo kalbėjo buvęs jo mokinys artistas K. Tunkevičius, teatrologas V. Maknys ir Klaipėdos fakulteto docentas P. Bielskas.

— Zastaučių kaime — Vaičkaus sodyboje, naujai atstatytame klijomio dalyvavo 10 teatro grupių iš Anykščių, Akmenės, Jurbarko, Kretingos, Telšių ir Klaipėdos rajonų. Buvo atlikti Žemaitės, Čiurlionienės-Kymantaitės, Didžiulienės, Kudirkos, Vyduono ir kitų autorių kūriniai.

— Šaulių dramos teatras pradėjo gastroles Vilniuje su trimis veikalais — „Jasukaitytės“, „Žilvinu“ ir „Žemaitė“ ir „Škėmos“, „Žvakidė“. Vėliau dar bus statoma Apyžiaus romano „Degimai“ inscenizacija, esto Salurio pjesė „Pskutinės dvi valandos“ — prieš kelionę į tremtį ir Ibseno „Nora“.

— Svėdasų apylinkėje, Savičūnų vienkiemyje, gyvena garbiausias Aukštaitijos kanklių meistras Juozas Lašas. Per savo gyvenimą jis padarė maždaug 700 kanklių. Pasakoja, kad anksčiau namuose, skambant kanklėmis, lietuvis nedrįsdavo klumpėmis slenksčio peržengti — įtipendavo pirštų galiukais. Ir gamindavo senovėje kankles tik ypatingais atvejais — mirus žmogui. Kol girioje nenukirs-davo kanklės skirtos medžio, tol žmogaus nelaidodavo.

Baltijos jūra be branduolinių raketų

JAV atmetė Gorbačiovo siūlymą

Washingtonas. — Busho vyriausybė, kuri praėjusią savaitę turėjo reaguoti į kelis Sovietų pasiūlymus, vieną iš jų atmetė. Tai Baltijos jūros nuatominių Sovietų Sąjungos prez. M. Gorbačiovo, baigdamas vizitą Suomijoje, pažadėjo ketintis senus povandeninius branduolinius energiją varomus laivus išvesti iš Baltijos jūros ir padaryti ją beatomine zona.

Washingtono vyriausybė spėlioja, dėl ko tokį pasiūlymą Gorbačiovas padarė. Galbūt keli motyvai, pradedant finansiniais sunkumais ir baigiant tuo, kad Vakarų pajėgos pasitrauktų iš kontinento. Baltieji rūmai yra gynimosi pozicijoje. Baltijos pasiūlymą Gorbačiovas padarė tik po dviejų dienų po to, kai Maskvoje pasirodė antraštės, kad Sovietų Sąjungos Užsienio reikalų ministeris E. Shevardnadze siūlo išformuoti NATO ir Varšuvos karinius paktus iki šio šimtmečio galo. Savo Helsinkio kalboje Gorbačiovas pasakė, jog Sovietų Sąjunga vienaip ar kitaip išvežs visas taktines branduolines raketas iš to regiono ir iš Baltijos jūros išveš kitos rūšies ginklus, įskaitant ir minėtus povandeninius laivus.

Sovietai dominuoja

Baltųjų rūmų oficialus pareigūnas, kaip AP rašo, pasakė, jog tie laivai yra pasenę ir todėl sovietams buvo galima lengvai paskelbti tokį propagandai palankų darbą. Paklaustasis pareigūnas, ar Maskva vėl dominuoja politiniuoseėjimuose ir priverčia Washingtoną būti atsakančiojo pozicijoje, pasakė, kad visiškai ne: „Tai ne žaidimas, kur, jei pirmasis pradeda bėgti, laimi“. Jis nežina, kad būtų tuo Baltieji rūmai susirūpinę. Bet jis dar pastebėjo, kad iš sovietų pusės gali būti dar vis naujų siūlymų.

Baltieji rūmai mano, kad Sovietai tokius pasiūlymus daro dar ir todėl, kad nukreiptų dėmesį nuo savo naminių problemų. Taip pat yra aišku, kad sovietams savo kariuomenės bazių išlaikymui Europoje labai apsunkina jų ekonomiką. Tai geros valios žestas, noras, kad būtų ir iš Vakarų NATO. Jis išvesti vakariečių kariuomenės dalinius. Gorbačiovas sako, kad jis jau Murmanske kalbėdamas prieš dvejus metus buvo siūlęs šiaurinėje Europoje padaryti bebranduolinę zoną, bet NATO nesutiko.

Amerika nesutinka

Baltųjų rūmų spaudos direktorius Marlin Fitzwater pranešė žurnalistams, jog tokios zonos sudarymas nepadėtų Europos saugumui. Vėliau Baltieji

„Susitikime pusiaukelyje“

Prileisdamas, kad bus neigiamas atsakymas, Gorbačiovas Helsinkyje tiesiog pasakė Washingtonui: „Susitikime pusiaukelyje, kad žmonių norai šiaurinėje Europoje būtų patenkinti, kad jų kraštai pasuktų į patikimą Europos kelią ir įeity į pasaulinę saugumo sistemą“.

Pirmą kartą prez. Gorbačiovas ir Suomijos prez. Mauno Koivisto pasirašė kartu politinę deklaraciją, kurioje Kremlius pripažįsta Suomiją kaip neutralų kraštą. Pagal Finno-Sovietų pakta, atnaujintą 1983 m., Suomija yra pasižadėjusi nedalyvauti kare, jei NATO užpultų Sovietų Sąjungą.

Religijos filosofijos konferencija

Vilnius, 1989 spalio 27. LIC — Lapkričio 11-19 dienomis Lietuvoje įvyks Religijos filosofijos konferencija, kurią rengia Lietuvos kompozitorių sąjunga, Lietuvos filosofų draugija ir Pasaulio lietuvių kultūros, mokslo ir švietimo centras.

Pasak rengėjų, veiks sekcijos Marijampolėje, Kaune ir Vilniuje. Marijampolėje pramotoma bažnytinės muzikos sekcija, Vilniuje — teologijos, religijos filosofijos, istorijos, religijos filosofijos sekcija, Kaune — etinės kultūros sekcija ir diskusijos apie Lietuvos Katalikų Mokslo Akademiją bei teologijos-filosofijos fakultetą Vytauto Didžiojo universitete.

Šalia pranešimų bus ir kultūrinė programa.

Šalia vietinių, dalyvaus prelegentai svečiai iš Šiaurės Amerikos ir Vakarų Europos.

KALENDORIUS

Spalio 31 d.: Volfgangas, Liucilė, Mastvilas. Tauvilė.

Lapkričio 1 d.: Visi šventieji. Andrius, Kaributas, Milvydė, Žygaudas, Vaiva, Kirenija.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:20, leidžiasi 4:48. Temperatūra dieną 55 l., naktį 38 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

NUOŠIRDUS DRAUGIŠKUMAS – ŠIRDIES PASTIPRINIMAS

Pavienio asmens vienišumas ar šeimos narių, ypač vyro ir žmonos tarpusavio bendrumas gali pagreitinti širdies ataką taip, kaip ją greitina riebus valgys, nutukimas bei cholesterolio kraujyje perviršis.

Tik ką iškepta, dar karšta mediciniška tiesa.

Amerikos širdies ligų draugija praėjusią žiemą skubotai išsuntinėjo visiems šio krašto gydytojams raginimą nedelsiant ateiti griežton ir didžiulien kovon su per dideliu cholesterolio kiekiu kraujyje (war on cholesterol).

Aišku, visi sąmoningi gydytojai jungiasi tokion kovon, nes žino įrodymus, kad didelis cholesterolio kiekis kraujyje pagreitina širdies ligų vystymąsi, smegenų ir kitų kūno dalių arterijas. Gydytojai irgi žino faktus, nurodanti, kaip padidėja širdies saugumas nuo sklerozės, sunormavus kraujyje cholesterolio riebumą ir tuomet prašalinus jai ankstyvą susirgimą.

Gyvenimas būtų tikru gyvenimu, jei visi stengtųsi širdžiai taikinti. Deja, kol kas dabar taip nėra. Širdies geradariams dirbant, atsiranda protingi, išmintingi stokingantys bloga darbiai: riebalų gamintojai ir pardavėjai ir jų papirkti mokslo laipsniais apsirūpinusieji – mūsiškiai ir ne mūsiškiai – kurie vien apie savo pilvą galvas suka. Pastarieji padeda pelngaudžiaus išsilaikyti: jie skelbia lengvabūdiams (o tokių čia gyva galybė) negašdinančias žinias apie cholesterolio perviršį, rašo taip vadinamus „duonos ir sviesto“ straipsnius (bread and butter articles), nukreipdami žmonių dėmesį į kitas negeroves, kaip pakeltą kraujospūdį, cukraligę, podagrą (per rūgštų kraują), užsisėdėjimą, nervinimąsi ir t.t.

Mes, lietuviai, būdami ne tik protingi, bet ir išmintingi, pajėgiame skirti grūdus nuo pelų tvarkymosi su skleroze srity. Mes pajėgiame vispusiškai kovoti su širdies ataka, kuri apturima per sklerozę. Mes, kovodami su pastarąja, tvarkomės ne tik su visomis čia minėtomis negalėmis, bet neapsileidžiame ir savo kraujo liesnime, nes nežino, kaip daryti.

Štai vieno mūsiškio kraujyje cholesterolio kiekis yra 210 mg% ir jis žino, kad dabartinė medicina pataria jo turėti mažiau negu 200, todėl dabar dėl to jis nervinasi, nes nežino, kaip daryti.

Aišku, nusiraminti tokiam reikia ir džiaugtis taip, palyginus, liesą kraują turint. Mat, cholesterolio kiekis kraujyje visada kiek svyruoja, todėl mažai tyrimų duomenų nukrypimai nuo normos yra laikytini laboratorinio normalumo ir dėl to nėra ko savo galvos sukti.

Žinoma, gerumui nėra galo: reikia stengtis nesijaudinant, gyvenime išmintingai elgiantis ir liesai valgant (prisilaikant Alvydo dietos) liesinti savo

atlikti. Dabar, ne rytoj, turime energingai save suimti nagan ir griežtai prisilaikyti dėsnių, kurie greitina saugų ir tikrą cholesterolio sunormavimą.

Šalia prisilaikymo ovo-lacto vegetariško maisto (Alvydo dietos), prisieis savo gyvenimo dalimi paversti sekanti dabartinių tyrinėtojų patarimą: liesą, negausų dienos maisto daavinį sunaudoti ne per tris kartus, o kas valandą užkandant per septyniolika (17) valandų (kol nemiegi). Tyrimais susekta, kad taip valgant net per porą savačių pavyko cholesterolį – jo blogąją rūšį – žymiai sumažinti. Ta patirtis yra svarbi kiekvienam, kuris nepajėgia sunormuoti turimą didelį jo kiekį. O gausus jo kiekis suoliais artina širdies katastrofą.

Valgydami sveikai ir skaniai, bet liesai, gausiai valgydami daržovių ir vaisių, stambių grūdų gaminių ir kiaušinių baltymus ir tolimadumiesi nuo taukų, sūrių, riebalų ir sviesto, liesinsime kraują ir pirmo laiko arterijų neužkimšime.

Cholesterolio kiekis svyruoja

Mes nesiginčykime, kiek angelų ant adatos galo gali nutūpti, kaip kadaise niekais laiką leido sau būtinai ir artimui naudingo darbo nesigriebiantieji. Dabar mūsų laukia nedelsiant ir neatidėliojant nudirbtinų darbų marios. Jūs visus, visomis jėgomis atlikime, jei norime tikrais žmonėmis būdami aplėisti šią žemę nepagreitintu laiku.

Štai vieno mūsiškio kraujyje cholesterolio kiekis yra 210 mg% ir jis žino, kad dabartinė medicina pataria jo turėti mažiau negu 200, todėl dabar dėl to jis nervinasi, nes nežino, kaip daryti.

Aišku, nusiraminti tokiam reikia ir džiaugtis taip, palyginus, liesą kraują turint. Mat, cholesterolio kiekis kraujyje visada kiek svyruoja, todėl mažai tyrimų duomenų nukrypimai nuo normos yra laikytini laboratorinio normalumo ir dėl to nėra ko savo galvos sukti.

Žinoma, gerumui nėra galo: reikia stengtis nesijaudinant, gyvenime išmintingai elgiantis ir liesai valgant (prisilaikant Alvydo dietos) liesinti savo

kraujo cholesterolį iki 130 mg%.

Tai bus mūsų iš audringos jūros įplaukimas į ramų ir saugų uostą širdžiai. Tik taip apsaugoję širdį – iki 130 mg% cholesteroliu suliesinę savo kraują, mes galėsime darytis į kalakuto bei viščiuko baltą mėsą – krūtines. Tik jokiū būdu ne anksčiau, nors toks savos širdies užlaikymas dabar dar daugeliui mūsiškių yra nepriimtinas, nes per sunkus: mes vis dar po senovei nenorime skirtis nuo dešrų, kiaulienos ir taukų, tabako ir svaigalų.

Kiekvienas savo širdį gano kaip išmano

Kiekvienas lėkte lekia gydytis, nors dažnai pavėluotai, tik tada, kai sulaukia savo nesveiko elgesio pasekmių – ankstyvos širdies atakos. Už tai šis skyrius trokšta saviškių širdims pritenkti medicinišką dangų. Todėl jis neatlaidžiai ragina visus gelbėti lietuvišką širdį nuo per ankstyvos ir galimos išvengti nelaimės. Ne retas su tokia nelaime dažnai susiduriame, todėl pradėkime patys reikiama jai jos vengti ir padėkime kitiems šiame reikale.

Trisų pamoka: Meilė varo lauk cholesterolį

Mūsų visų svarbiausias tikslas čia gyvenant yra gerinti pilną sveikatą sau ir kitam gerai darbai ir žodžiais. Ne kitaip! Štai kaip trisūšams buvo „išglostytas“ 60% cholesterolio perviršis iš jų kraujo. Tai daug žadantis faktas ir žmonių gyvenime. Ir tai ne pasakėlė, ne klaida ir ne anekdotas, nors panašiai skambas, o nuostabus, didelę ateitį mūsų visokeriopame gyvenime turis ir žmonių sveikatą stiprinantis faktas. Štai daugiau apie jį.

Prieš keliolika metų Ohio valstybiniam ir Houston universitetuose tyrinėtojai šerė trisūšius nepaprastai riebiu ir cholesteroliu gausiu maistu. Jie norėjo susekti, ar galima sklerozę sukelti riebia mityba.

Ir kaip tada buvo laukta, o dabar jau žinoma, trisūšių kraujas pavojingai gausiai suriebėjo cholesteroliu ir jų arterijos priskretimas buvo 60% mažesnis už kitų trisūšių, maitintų ta patia riebia ir cholesteroline dieta.

Mediciniškas „stebuklas“

Anuo metu, gali sakyti, įvyko mediciniškas „stebuklas“. Dalies tų trisūšių, šertų tuo pačiu cholesteroliniu maistu, kraujas suriebėjas ir arterijų priskretimas buvo 60% mažesnis už kitų trisūšių, maitintų ta patia riebia ir cholesteroline dieta.

Tokių susekimu nustebę tyrinėtojai pakartojo tyrimą ir vėl gavo tuos pačius duomenis. Dabar, aišku, visi domės, kodėl tada tas mediciniškas „stebuklas“ įvyko: juk tokie patys trisūšiai gavo tokį patį maistą, o vienos grupės jų kraujas suriebėjas ir arterijų priskretimas buvo 60% skirtingas.

Aišku, ir mes visi norėtume priklausyti riebiai valgančiai, bet mažai cholesterolio turinčiai grupei ir norėtume sužinoti, kas šios grupės trisūšiams suliesino kraują ir nepriskretino jų arterijų. Na, ir štai kas sužinota.

BLAIVUS BALSAS

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Lenkų savaitraštis „Życie Literackie“ – Literatūrinis gyvenimas“ birželio 31 nr. patalpi- no A. Navrockio korespondenciją iš Lietuvos „Mūsų tėvų žemė – mūsų žemė“. Lenkas prisipažįsta, kad 1970 m. jis dvi dienas ir tai oficialiai lankėsi Vilniuje, o viešnagė šiais metais jau buvo privati. Savo žinias apie Vilnių jis rinko iš įvairių šaltinių bei pasikalbėjimų su vietiniais lenkų gyventojais. Štai keletas pavyzdžių: „gyventojai mano dėmesį atkreipė į „Sąjūdį“ – labai dažnai jo vardą rašant kreida ant Vilniaus mūrų, vartų ir namų. Kas yra tas „Sąjūdis“ – klausiau gyventojų. Tai naujai įsteigta lietuvių organizacija, kurios pagrindu yra tautinis šovinizmas – atsakė jie man“.

Puikus atsakymas iš šovinio A. Navrockio svaigėjimams tilpo 1989 m. rugpjūčio mėn. 20 d. „Tygodnik Powszechny“ laikraštyje. Redakcijos narė vilnietė J. Henneliovą atkreipia dėmesį, kad pasikalbėjimai su gyventojais įvyko birželio mėn., t.y. po „Sąjūdžio“ metinės veiklos, siekiančios Lietuvai nepriklausomybės, „Sąjūdžio“ atstovų apsilankymo Lenkijoje, duodant ten eilę pasikalbėjimų spaudai. Tuo tarpu, autorius apie tai nieko „nežinojo ir nieko negirdėjo“. Kaip galima žiūrėti į neįprastus užmetimus Vilniaus lietuviams kunigams ir tai dar skelbiant jų pavardes bei vadinant juos lenkų didikais? Tuo tarpu autorė pati girdėjo lietuvių kunigus, sakant lenkiškai pamokslus.

Rodoma lietuvių neapykanta lenkam A. Navrocki primena tilpus lietuviškame laikraštyje lenko turistų kari- katurai, „tuštinant“ jam Vilnių, je krautuves. Autorius tvirtina, kad tai paskutiniai priešlenkiški puolimai J. Henneliovą rašo, kad ši karikatūra tilpo praėjusiais metais ir yra labai teisingas lenkų turistų atvaizdavimas, karščiogiškai perkant krautuvės televizijos aparatus ir kt. įvairius elektroninius prietaisus.

Kaltina jis Lietuvą lenkiškų mokyklų mažinimu. Autorė at- sako, kad mokyklos steigimas tėvų prašymu, tačiau lenkų kilmės tėvai pradėjo savo vaikus leisti į rusiškas ar lie- tuviškas mokyklas. Prie Šv. Petro ir Povilo bažnyčios jis maites renkant parašus, norint panaikinti šventovėje lenkiškas

Mišias. Deja, jis to nepatikrino, nes greičiausiai „kas nors“ jam tik pasakė.

„Sumanumo“ rekordą A. Navrocki pasiekė rašydamas, kad „Sąjūdžio“ nariai įsakė lenkam išsinešdinti (wyneisc sie) iš Lietuvos, arba bus degi- nami jų namai. Vaziuodamas į kapines „savo akimis“ jis matęs sudegintus namus, ir kaip vėliau paaiškėjo, jie buvo lenkų. Vėliau banaliai jis rašo apie užpuo- limus lenkiškų automašinų, ke- leivių mušimą, grobimus, len- kių prievartavimą. Autorė klausia – kur, kada – neišku, tačiau tonacija duota ir baimė keliama.

Autorė sako, kad tendencingo rašinio atstovas savo viešnagėje Vilniuje nepastebėjo naujų pasikeitimų Lietuvoje, iškovotų „Sąjūdžio“ teisių katalikams, atgautų šventovių, augančios Lietuvos nepriklausomybės, užmegztų ryšių su Lenkija, gausios Lenkijos spaudos, lenkiškų ansamblių išvykų į Lenkiją, Pe- dagoginio Instituto ir kt.

Ir dar prie kokių nesąmonių priejo Navrockis. Jis rašo: „Stalino valdymo laikotarpyje buvo išlikę visi lenkiškumo pėd- sakai“. Čia autorė primena uždarytas bažnyčias, paverčiant jas ateizmo muziejum, sandė- liais, nekaltant apie gyventojų išvežimus.

Savo korespondenciją iš Lie- tuvos autorius baigia šiais saki- niais: „lietuviai – negausi tauta, tik neseniai atbundanti tautinėje sąmonėje!“

„Prieš šimtą metų tokie pa- rašyti žodžiai gal būtų teisingi – sako J. Henneliovą – tačiau šiandieną jie kompromituoja autorių. Geriausiai, jeigu A.N. straipsnis visiškai nebūtų at- spaudintas. Gaila ir labai gaila, kad vietoje išnarpijimo kon- fliktų broliškioje Lietuvoje, neat- sakomingi redaktoriai pilsto alyvą į ugnį. Norėčiau tikėti, kad neapgalvotai“ – baigia savo atsakymą vilnietė.

Bonnos dienraštis „Die Welt“ š.m. rugpjūčio mėn. 7 d. taip pat patalpino platų straipsnį apie Lietuvos ir Sov. Sąjungos lenkus. Vokietis rašo, kad po il- go tylyjimo ir Lietuvos lenkai atsiliepi, reikalaudami savo tei- sių, pvz. lenkiškų mokyklų, len- kiškų televizijos laidų, daugiau lenkų klierikų seminarijose, mažumų tarybos. Lietuvoje gyvena 240 tūkst. lenkų (sovie- tiniai duomenys), lenkiškais šalti- niais 300 tūkst. Jie nėra išsis-

Meilumas – visokeriopo gėrio pagrindas

Šitokio mediciniško „stebuk- lo“ paslaptis buvo labai paprasta, bet daugeliui žmonių nepasiekiamą, nes neįpraktiku- jama savo gyvenime: tai meilu- mas. Jis daugeliui mūsiškių yra svetimas, nes dažniau pyks- tamės, baramės, negu meiliai vienas su kitu elgamės. Dabar atėjo pats laikas pamiršti tarpu- savio erzėjus ir imti vienas kitą darbais mylėti.

Minėtų „stebuklingųjų“ trisūšių grupę prižiūrėjo ir mai- tino mokslus baigęs ir asmeny- bės meilus asistentas. Jis elgėsi visai skirtingai nuo kitų triū- šių prižiūrėtojų. Jam buvo gaila tų bandymams paskirtų trisūšių. Išėmęs iš narvelio jis pirma trisūšį švelniai paglos- tyavo ir tik tada jį šerdavo riebiu ir cholesteroliniu maistu (kokių mūsiškiai dažnai gar- džiuojasi, nes maitinasi tik skaniu, nors ir nesveiku maistu. Ir taip tas asistentas reguliariai elgėsi – tuos trisūšius mylavo.

Jis vis gailėjosi tų gyvulėlių, kurie buvo skirti nugaišimui per jų kraują suriebinimą, arte-

rijų užblokavimą, sklerozei prisiartinus.

Na, o tas mediciniškas „ste- buklas“ šitai įvyko. Glostomos grupės trisūšių mylavimas sau- gojo juos nuo kraujo suriebinimo ir jų arterijų priskretimo. Meilė – glostymas nėra cėlinis ar molekulinis dalykas. Gi, cėlių ir molekulių tvarkymas yra mediciniškas darbas, nes nuo jų netvarkos prasideda liga.

Čia ir prieiname reikala, kad tvarkydama cėlių nukrypimą nuo normos ir jas į normą at- statydama medicina nepamirš- tų ir meilumo. Meilė žmogui yra būtina tiek sveikatoje, tiek ligo- je. Ta meilumo nauda su kaupu reiškiasi žmogaus gyvenimo gerinime tiek sergant, tiek sveikata besidžiaugiant.

Išvada. Darbais vienas kitą pajėgsime mylėti tik tada, kai tikrais žmonėmis tapsime: ne tik kūnu, protu, bet ir asmeny- bės (nusiteikimais) susitarky- sime: išmintingumo skraiste ap- sisiausime. Tokio gėrio kiekvie- nas visomis jėgomis dabar. ne- deldami ir pradėkime siekti. Daugiau tuo reikalu kitą kartą.

Pasiskaityti. Deepak Chopra, M.D.: Longevity, June 1989.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisyso savo nužiūra. Nesnaudotų straipsnių nesugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbi- mų kainos prisitūnčiamos gavus prašymą.

klaide po visą kraštą, bet gyvena uždara (geschlossen) ap- link Vilnių. Ukrainoje lenkų gy- vena 290 tūkst., Gudijoje 380 tūkst. ir Latvijoje 60 tūkst. Taigi lenkų skaičius Sov. Sąju- goje yra didesnis už estų ir beveik prilygsta latviams.

Patikrinęs Maskvoje išleistą vokišką statistiką „Die Voelker der UdSSR“ 1982 m. laidą radau, kad 1979 m. latvių buvo 1 mil. 439 tūkst., estų – 1 mil. 151 tūkst., o lenkų – 1 mil. 192 tūks. Vokietis gan tiksliai nuro- do Sov. Sąjungos bendrą lenkų skaičių, rasdamas jų 1.2 mil. Minimas naujai paskirtas

vysk. Minske – Tadas Kondru- sievič, baigęs Kauno kunigų seminariją. Jis užėmė tremtyje mirusio vysk. Boleslavo Sloskaus vietą.

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS DR. PAUL KNEPPER

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
 166 East Superior, Suite 402
 Valandos pagal susitarimą
 Tel. – 337-1285

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 4255 W. 63rd St.
 Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
 6-9, antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
 7722 S. Kedzie Ave.,
 Chicago, Ill. 60652
 Pirm., antr., ketv. ir penkt.
 pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
 Marquette Medical Building
 6132 S. Kedzie
 Chicago, IL 60629
 Tel. 436-7700

RINGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
 SURENDER KUMAR, M.D.
 PETER STECY, M.D.
 Širdies ir Kraujagyslių Ligos
 Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS
 CHIRURGIJA
 6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
 Tel. 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
 Tel. 742-0255
 Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
 9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
 Tel. 598-4055
 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (kalba lietuviškai)
 Tikrina akis, pritaiko akinius
 2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
 Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
 Palos Hgts., Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
 Tel. 448-1777

Dr. Tumasonio kabineta perėmė

T. RAMA, M.D.

Specialybė – Chirurgija
 2454 West 71st Street
 Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889
 Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

SPECIALYBĖ – PLAUCIŲ LIGOS
 2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
 Tel. 436-0100
 11800 Southwest Highway
 Palos Heights, Ill. 60463
 (312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS

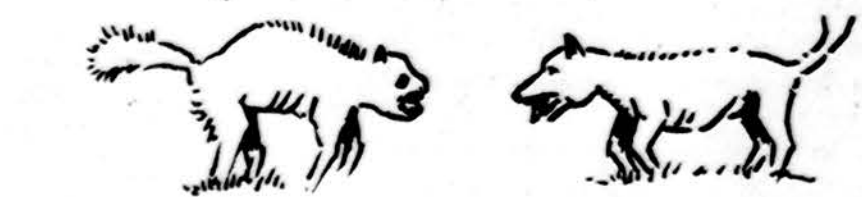
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
 CHIRURGIJA
 2656 W. 63rd Street
 Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
 Šešt. pagal susitarimą
 Kabineto tel. 778-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
 Kalbama lietuviškai
 6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
 Valandos pagal susitarimą
 Tel. 585-7755

Širdies ataka – joks gomurio tenkinimas

Širdies ataka nėra joks gomurio tenkinimas. Todėl visi turime įgyvendinti kad ir di- džiausių pastangų reikalaujantį elgesį be jokių išsiskynimų. Dar ir laiku turime tokį darbą

Šitoks santykiavimas vieno su kitu didina kraujo riebumą ir pagreitintai priskretina arterijas. Kiekvienam yra būtina atsižvelgti šitokio vienas kitam priešinumo ir pradėti vienas kitą daugiau gerbti ir mylėti darbais.

GINASI NUO KARIUOMENĖS

Rašinio įžangai keletas ištraukų iš laišku, kuriuos parašė lietuviai jaunuoliai, tarnaujantieji raudonojoje armijoje, ar jų motinos. Jų turinį paskelbė neformalus laikraštis „Kauno aidas“ (Nr. 11-12, 1989).

— „Kai sutikau sūnų, aš jo niekaip negalėjau atpažinti — randai ant veido ir galvos kareiviškų batų, veidas juodas, sutinęs. Už ką tie devyniolikmetčiai vaikinai turėjo kentėti? Jie davė priesaiką saugoti ir, jei reikės, ginti Tėvyne, o ne maištinti utelės, kęsti smūgius ir patyčias. Kam kalbėti apie mūsų šauniosios kariuomenės nenugalimumą, vieningumą, jei taikos metais kareiviai žudo vienas kitą? Kai norėjau išvažiuoti, išgirdau pilną nevilties ir užslepto skausmo sūnaus balsą: „Mama, nepalik maneš taip, padaryk ką nors, daugiau aš neiškęsiu kanciu“.

— „Mes tiek prisikentėjome, kad nebežinome nė kur esame — Tarybų Sąjungoje ar prieš stovykloje. Mums atrodo, kad mes pasmerkti pražūčiai ir mūsų negali apginti jokie įstatymai“ (iš kareivių laišku).

— „Kaip skaudžiai jie mane muša diena diena, kūne nei vienos sveikos vietos, jie mane jau korė, bet greičiau aš pats pasikarsiu, darykite ką nors. (Vytautas, kareivis).

— „Mama, žinok, kaip skauda visus šonus — apspardė, su diržais apdaužė, nežinau ir ką daryti, kaip toliau kęsti. Patark arba padėk. Kaip mane niekina, kaip kokią valkata, verčia valgyti žalią mėsą, loti šuniui, spjauoda arba spardo, o jeigu verki, tau tol duos, kol nustos verkti. Patark arba padėk. Prašau, mama! Tavo mylimas Antanas“.

Tokių ir panašių skundų Lietuvoje prisirinko šimtai, tūkstančiai. Bet būna dar blogiau. Tame pačiame laikraštyje Kazys Blaževičius rašo apie vieno jaunuolio kareivio likimą: „Šeima susilaukė raudono karsto. Sveikata trykštantis galingas vyras, niekada nesiskundęs jokia liga, atlikęs 30 šuolių su parašiu, namo buvo parvežtas karste. Ketvirtas mėnuo šeima stengiasi gauti leidimą ekshumacijai, norėdama nustatyti sūnaus mirties priežastį, tačiau visų rangų prokuratūros leidimo neduoda... Sakoma, kad mūsų valstybė žada būti teisinė. Argi mirties diagnozė gali pakeisti 1700 rublių, kuriuos kariuomenė sumokėjo už sūnų? Vadinasi, pagal XX amžiaus kairioraštį lietuvio vyro kaina — 1700 rublių! Taigi tiek sovietiniai rusai vertina lietuvių jaunuolius. Bet būna atvejų (apie juos praneša neformali spauda), kad valdžia ir raudono karsto neduoda. Tada nužudytas kareivio tarnybos draugai sudeda po rublį. Štai ir karstas!“

Kaip visose gyvenimo srityse, taip ir Sovietų kariuomenėje pastaruoju metu pairo drausmė ir tvarka. Karininkai be atvangos girtauja, kareivių mokymą bei priežiūrą pveda puskarininkiams, o šie bent vienerius metus ištarnavusiems kareiviams. Na, šie ir daro „tvarką“: iš naujokų atima maista, pinigų, geresnius baltinius, šiltesnius drabužius, verčia dirbti sunkiausius darbus, nusavina labai kuklią (7 rublių) mėnesinę algą, iš namų siunčia mėsą pakietilius, rūkalus ir kt. Jeigu kuris jaunuolis bando neatiduoti, yra mušamas, kankinamas, ką matome iš aukščiau paskelbtų laišku.

Neretais atvejais vartojami nepakeliami kankinimo būdai, būna atsitikimų, kad vyresnieji išnaudoja jaunus kareivius ir homoseksuališku būdu. Ir dar draudžia su draugais kalbėtis gimtąja kalba, laiko hitlerininku, „liaudies priešu“, fašistu, nuolat prikaioja, kad „tu — nerusas“, pagrobia laiškus ir t.t.

Pasiskųsti nėra kur: skundai arba neišklausomi, ar dėl jų nieko nedaroma. „Varnas varnui akies nekerta“. Taigi skundžiasi tik savo motinoms, o šios savo ruožtu vyksta į karines įstaigas. Bet ir ten gauna tik „nuraminimą“. Tarnybos sąlygos pagerinamos tik retais atvejais. Nepakeldami sunkių karinės tarnybos sąlygų, kareiviai žudosi, (dažniausia pasikardami), bet būna atvejų, kad juos vyresnieji nužudo, nušaukia, užmuša elektros srove, radiacija, sudegina.

Vienas toks atsitikimas plačiai nuskambėjo visoje Sovietų Sgoje. Apie tai V. Žematis (L. Nr. 5) rašė, kad prieš porą metų traukinio Sverdlovskas — Leningradas specialiaime vagone buvo su stipria sargyba gabenamas jaunas lietuvis kareivėlis Artūras Sakalauskas. Apie jį rašoma: „Gerai išauklėtas, doras ir jautrus, tarnaudamas vidaus reikalų kariuomenėje, nuolat buvo savo tarnybos draugų persekiojamas, žeminamas ir net kankinamas. Prieš įvykį jis buvo nuvestas į tualetą ir sumuštas, po to dar mėgino jį išprievartauti, degtukų degino kojas. Neišvengęs smurto ir patyčių, būdamas fiziologinio afekto būsenoje, Artūras ir paleido šūvius“. Nuo jų krito aštuoni jo tarnybos „draugai“ — kankintojai. Įvykis retas ir šurpus. Įvyki mėgino nuslėpti, Artūrą tyliai likviduoti, bet viskas iškilo aikštėn. A. Sakalauskas buvo žiauriai tardytas, kankintas, kol išėjo iš proto. Buvo gydomas Maskvoje, vėliau spaudžiant Lietuvos visuomenei, laikomas arešte vienoje Lietuvos ligoninėje, kur ligi šiol tiriamas jo sveikatos statusas. Išaiškėjo visos aplinkybės, kodėl A. Sakalauskas tokio žygio ėmėsi. Susidarė įspūdis, kad į kaltinamųjų suolą reikia pasodinti: ne Sakalauską, bet karinę vadovybę. Žinia, byla sunki, komplikauta. Iškilo reikalas palankiai Sakalauskui nuteikti rusų visuomenę. Šiam reikalui Lietuvos kino studija susuko naują dokumentinį filmą „Vėliava iš plytų“ (režisierius Saulius Beržinis, operatorius Zacharijus Putilovas). Filmą juostoje užfiksuotas ne tik visas įvykis, bet ir liudininkų parodymai. Iškelta globalinė raudonosios armijos humanizacijos problema.

Pabaigai keletas ištraukų iš vieno laiško. Grupė Estijos motinų rašo: „Mūsų laikraštyje „Noortte Hall“ buvo rašoma apie vieną estų vaikina, kuris dabar tarnauja armijoje. Su juo elgėsi taip pat, kaip su jūsų sūnumi. Kiekvieną naktį mušė, degino, prievartavo, įvairiausiais tyčijomis. Reikia teisti tuos, kurie atsakingi už armiją ir jos tvarką. Gerbiami Artūro Sakalausko tėvai! Nepalūžkite! Tiesa privalo nugalėti. Mes remiame Lietuvos motinų reikalavimus!“

Sovietų armijos daliniuose šiuo metu tarnauja 36,000 Lietuvos karių ir 1280 karininkų. Taigi beveik dvigubai, kiek buvo mūsų karių nepriklausomybės metais.

b.kv.

ČIA IR TEN

Ar visa padaroma išeivijoje?

J. KAZIONIS

Naujų įvykių gausa Tėvyne mirga šiandien mūsų spaudos puslapiu, kurių apimties bei politinių implikacijų interpretavime mes, gyvendami išeivijoje, gal ne visada susivokiame, o kai kada pasidarome iš to ir ne visai tiksliai išvadas. Tad nenuostabu, kad Tėvyne aktyviai į krašto visokeriopą atstatymą įsijungė ir jau plačiai savo darbais bei giliu įžvalgumu į visą politinę raidą pasižymėję asmenys randa reikalingą kartas nuo karto išvykti į vakarų demokratines valstybes paimti apie įvykių raidą turį krašto vyriausybės organus, spaudą bei pavienius suinteresuotus asmenis.

Nenuostabu, kad ir Amerikoje jau lankėsi visa eilė atgimimo Sąjūdžio narių, kurie ne tik susirūš su tam tikrais valdžios organais, bet ir tautiečiams pasistengė pristatyti konkretesni vaizdą apie jų dirbamus darbus ir suteikti progą turintiems abejonių bei neaiškumų dalyvauti pokalbiuose, būti išklaustytiems bei patiems išklauyti prelegentų paaiškinimus apie įvykių eigą Tėvyne.

Paskutiniu metu daug kur platenėse Amerikos lietuvių kolonijose teko išgirsti Arvydą Juozaitį, vieną iš Sąjūdžio steigėjų, jauną, bet turbūt visus nustebinusį savo išsilavinimu, logiška mąstysena ir giliu esamos padėties krašte supratimu ir pristatymu. Gal mažiau kam teks susitikti ir išgirsti

kitą Sąjūdžio narį prof. Bronių Genzelį, kurio trumpa viešnagė kartu su besilankančiu Vilniaus studentų ansambliu turbūt nesuteiks jam galimybės apilankyti toliau periferijose gyvenančių lietuvių.

Kiek Tėvyne vyksta visapusiškas krašto atgimimas nuostabių tempų, tiek pas mus išeivijoje politinėje veikloje jaučiamas lyg ir atoslūgis. Neteisinga būtų sakyti, kad mūsų lietuviškieji veiksniai bei mus jungiančios organizacijos, kaip Vlikas ar Bendruomenė, visiškai politiniams reikalais nebesirūpintų. Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba daug nelaukdama ėmėsi iniciatyvos

sutelkti didesnį kapitalą kai kurių projektų krašte finansavimui, kai ji buvo paprašyta. Vlikas lyg ir buvo užsiangažavęs plačiau reaguoti į Molotovo-Ribbentropo sutarties penkiasdešimties metų nelemą sutartį, bet kad daug kas tuo klausimu būtų buvę padaryta bent spaudoje neteko skaityti. Gan plačiai nuskambėjo tiek čia, tiek ir tenykštėje spaudoje Vliko pirminio dr. K. Bobelio dalyvavimas Gotlando saloje įvykusioje studijų savaitėje ir jo su kitų veiksmų bei organizacijų atstovais pasirašytas pareiškimas, kurio reikšmė kraštui paaiškės dar kada ateityje.

Pradžioje vasaros, Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba savo atsisveikimu kreipėsi į lie-

tuvių visuomenę, nedelsiant jungtis prie Lietuvoje vykdomos parašų rinkimo akcijos ir tai daryti nedelsiant ir šiame krašte. Kiek į šią akciją buvo įsijungę Amerikos lietuvių žinių nėra, reikėtų manyti, kad daugelis taip ir darė. Ar plačiau prie šio svarbaus darbo prisidėjo pavienės organizacijos ir ar buvo išvystyta platesnė parašų rinkimo akcija, atrodo tektų suabejoti, žinoma neskaitant kai kurių išimčių, ypač mažesnėse lietuvių kolonijose. Nei spaudoje, nei per radiją, minty turint lietuvių Chicagoje, šiuo reikalu platesnės reklamos nebuvo. Lyg ir susidarė vaizdas — mes savo padarėme, parašų rinkimo vąjį paskelbėme, o dabar tai tegu daro, kaip kas išmano. O vis dėlto, jeigu reikalas buvo tiek svarbus, apie jį turėjo plačiai būti reklamuojama tiek spaudoje, tiek ir radijo bangomis.

Ribbentropo-Molotovo sutarties penkiasdešimties metų paminėjimo demonstracijos Chicagoje, nors ir sutraukė šiek tiek daugiau dalyvių, bet bendrai paėmus praėjo blankiai. Kaltas, žinoma, buvo ir nepaprastai blogas tą dieną pasitaikęs oras, bet, be pulkininko K. Okso ir dar vieno kito demonstracijoje pasireiškusių asmenų, nebuvo matyti mūsų organizacijose besireiškiančių vadovų. Tie, kurie dalyvavo, neliko nepastebėti ir jų pastangos bei asmeninis pasiaukojimas bus dalyvavusių prisimintas ir įvertintas. Nejaugi ir šitokių atvejų pasireiškų dar grupinės varžybos?

Būta ir kitų atvejų, kur mūsų veiksmų bendros akcijos pasigesta. Rasa Razgaitienė

savo pasikalbėjimuose su keleto lietuviškoje veikloje plačiau besireiškiančių asmenų „Draugo“ dienraštyje per tris numerius bandė apžvelgti mūsų daromus ar nedaromus politinius darbus Lietuvos reikalu Washingtono. Iš pasisakiusių aiškėja, kad daroma mažai, o kai kuriais atvejais gal ir nieko.

Be to dar pasigirdo vienas kitas nepatenkintas balsas ir dėl prezidento Bush vedamos politikos Pabaltijo atžvilgiu. Pasigendama jo atviresnio pasisakymo dėl Pabaltijo vyksančio demokratizmo proceso. O ir bendrai Valstybės departamento vedama politika mūsų atveju nėra užtektinai aiški ir įpareigojanti. Tiek Rasos Razgaitienės pokalbyje kritiškai pasisakiusių mintys, tiek ir bendrai ne vieno spaudoje sukelti nusiskundimai Amerikos vedama užsienio politiką dalinai galbūt yra teisingi. Dalinai, nes prezidentas Bush yra linkęs daugiau veikti, o mažiau kalbėti. Norėtusi manyti, kad jis, kai bus tinkamas laikas ir vieta, savo nuomonę pasakys. Tikėkim, kad jo darbai daugiau reikią, negu žodžiai.

Tuo pačiu reikėtų konstatuoti, kad tiek pasisakiusieji pokalbyje, tiek ir lietuvių visuomenė aplamai pasigenda mūsų politinių veiksmų koordinuotos veiklos pasireikimo. Laikas eina ir įvykiai nelaukia. Negana stebėti ir reaguoti tik į tai, kas vyksta. Įvykiams reikia užbėgti už akių. Užot kaltinę prezidentą Bushą ar valstybės sekretorių Bakerį, turėtume pasidaryti, ką mes darome. Nedelsiant sujungtomis jėgomis turėtų būti parengti pareiškimai tiek prezidentui Bush, tiek valstybės departamentui, kurie nusakytų, ko šiandien iš jų tikisi ir prašo lietuvių Amerikos piliečių. Juk senieji mūsų politikos veikėjai, kaip Šimutis, Olis, Vaidyla, Grigaitis ir kiti; kuone po kiekvieną prezidentinių rinkimų padarydavo demarsą naujai išrinktam prezidentui, pateikdami memorandumą kenčiančios tautos vardu. Šis politinis darbas turėtų būti atliktas ne vienos organizacijos ar veiksmo vardu, bet ši neeilinė demarsą turėtų padaryti delegacija, susidedanti iš visų pagrindinių politinė veikla besireiškiančių vienetų. Ar pavyks jiems gauti audienciją pas prezidentą Bush, gal ir nėra šiuo metu garantijos. Atrodytų, kad šiam tikslui turėtų būti galima surasti įtakingų asmenų, kurie turi užtektinai pažinčių bei galimybių tokiam susitikimui sudaryti sąlygas. Mūsų diplomatinė tarnyba Washingtono irgi, jei ir ne tiesiogiai, tai bent

patarti šiuo reikalu tikrai galėtų, nes jiems Washingtono užkulisiai, norėdami manyti, yra geriau pažįstami.

Lietuvių visuomenė išeivijoje, o tą patį pareiškia ir svečiai iš Lietuvos, tikisi ir laukia mūsų veiksmų aktyvesnio pasireikimo bei koordinuotos veiklos tautos labui. Asmeniniai bei grupiniai interesai šiuo metu turi užleisti vietą vieningam darbui, nes tik tokį teįvertins lietuvių visuomenė čia ir tauta Tėvyne.

Sakoma, kad mums trūksta asmenų, norinčių ir sugebančių prisidėti prie politinio bei visuomeninio darbo. Jų reikia ieškoti, ypač jaunosios ir vidurinės kartos gretose. O kad tokių yra, tai parodo ir tie asmenys, su kuriais Rasa Razgaitienė pravedė pasikalbėjimą. Reikia manyti, kad tokių asmenų yra ir daugiau, išsilavinusių Amerikos mokyklose ir laisvai kalbančių angliskai, o tai irgi svarbu, kad asmuo, pristatantis prezidentui ar kitam kuriam valdžios pareigūnui Lietuvos reikalus, nekalbėtų laužyta kalba.

Darbo daug, tad ieškokime darbininkų, nes vyresnioji karta jau pailsta. Dabar atsiradus daugiau galimybių abipusiam bendravimui, reikia tikėtis, kad daugiau jaunosios kartos žmonių lankysis Lietuvoje, o kai kurie gal susigundys dar ten pagilinti ir lietuvių kalbos žinias. Grįš jie iš ten kupini entuziazmo, kurį dabar pergyvena visa Lietuva, ir tikėkimės, kad atsiras iš jų, kada bus parašyti, norinčių ir galinčių savo jėgas ir išsilavinimą pašvesti prisielkančios tautos labui.

UKRAINIEČIŲ IŠKILMĖ

Chicagoje ukrainiečiai spalio 15 d. pašventino Šv. Vladimiro ir Šv. Olgos statulas, užbaigdami minėjimą 1000 m. sukakties nuo krikščionybės įvedimo Ukrainoje. Ta proga tūkstančiai Chicagoje ukrainiečių pasizadėjo solidarai su savo Ukrainos broliais siekti laisvės Bažnyčiai ir jų tautai.

DAUGIAU MIRTINŲ NELAIMIŲ

JAV-ių gydytojų žurnalas, „Journal of the American Medical Association“, naujausiame numeryje paskelbė, kad, leidus padidinti automobilių greitį, mirtinų susisiekimo nelaimių skaičius maždaug padvigubėjo. Tas pats žurnalas skelbia, kad dviračiais važinėjančieji vaikai dabar daugiau vartoja galvos šalmus.

Cape Cod lietuviai dalyvauja Barnstable parade, minint miesto 350 metų sukaktį.

BRAZILIJA

KAZYS KARUŽA

34

Jau 1 valanda nakties. Naktis graži, rami ir tyli, nes mes esame apsupti iš abiejų pusių dideliais krūmais ir aukštais medžiais, kurių nulinkusios šakos plaukia vandenyje, nes po didelio lietaus Amazonės upė buvo išsiliejusi. Naktis labai šilta ir malonu sėdėti laivelyje.

Plaukiame pamažu toliau. Matyti apsemta spygliuota tvora ir girdžiu čia pat šunis lojant, matyti ir gyvenamieji namai, kurie buvo apsemti. Pasirodo, tai ūkininkų laukai ir gyvenamosios sodybos. Pasirodo, prieš mūsų atvykimą į viesbutį, čia buvo dideli lietus, lijo daugiausia mėnesio be sustojimo. Rio Negro upė patvino, išsiliejo ir apėmė ūkininkų laukus ir viską užliejo. Vanduo pakilo apie 2 metrus aukščiau. Čia dažnai taip būna, ir vietiniai gyventojai ūkininkai ir indėnai prie gamtos žuvis ir kitus gyvius maistui. Niekto neradę apsemtuose laukuose plaukiame toliau. Pralėkėme apie 10 kilometrų po džiunglynus, bet krokodilų neaptikome. Dar pasisukinėjome upę apie 6 kilometrus ir vėl įlindome į džiunglynus. Vadovas vis švietė, ieškodamas grobio.

Plaukiame apie gerą valandą. Priplaukėme iškilusį nudžiūvusį medį, kurio viršūnė kyšojo virš vandens, ant kamieno tupėjo didelė pelėda. Kai tik jai prikišo šviesa, ji skubiai nuklėkė. Iš krūmų pakilo 5 šikš-

nosparniai ir puolė į mūsų laivelį ir į prožektoriaus šviesą. Man net savo sparnais brūkštelėjo per nosį. Nejausiai pasijutau. Vienai poniai trys puolė į plaukus, ji suriko. Italė ponia labai išsigando, o visi turistai pasileido juokais...

Plaukiame toliau, vėl sumažina laivėlio greitį. Laivelis sustoja, o vadovas išlipa iš valtys ir iki juosmens brenka labai pamažu prie mažų švendrių ir šviečia. Vandenyje guli gal 6 pėdų ilgio krokodilas. Vienas anglas turistas norėjo su šviesa nufotografuoti krokodilą, bet kai šviesa pliekstelėjo, krokodilas visu greičiu nėrė pirmyn į liūnus, kad net bangas sukėlė. Taip ir nubaidė krokodilą. Tuomet dar pasukome į paslaptingus ir tankius žalius gojus, kur aptikome vėl vieną krokodiliuką ir vadovas jį nutvėrė. Jau turime tris laimikius, kurie atsiderė nelaisvėje, bet turistams parodė, kaip jie yra medžiojami, ypatingai tamsioje naktėje...

Jau 3 val. ryto. Naktis tamsi, bet matyti medžių viršūnės. Nuo vėjo linguoja, bet čia po medžių tankumynais ramu ir tylu. Vadovas sako, kad jau baigsiame krokodilų medžioklę ir grįšime prie laivo. Užkūrė motorą ir paleido valtį visu greičiu, gal 80 kilometrų per valandą. Motoristas lekia kaip pasūtęs. Laivelis staiga atsitrenkė į pliką plaukiantį medį, vos neapsivertė valtys, kai kurie keleiviai nukrito nuo suolelių ir suriko ne savo balsu. Nors rodos, juokai, bet pavojus įkristi į vandenį buvo, o kas nemoka plaukti, tai tikrai buvo prieš akis mirties šešėlis. Dar galėjo koks krokodilas nutverti už kojų ir visą žmogų praryti. Tose vietose sako, kad yra apie 10 ar 15 pėdų ilgumo. Krokodilų gaudymas idomus sportas, bet labai pavojingas...

Visos trys valtys laimingai grįžo prie laivo rampos. Paaiškėjo, kad laivelį vadovai sugavo iš viso 7 krokod-

diliukus. Sėdame į didįjį laivą ir vėl plaukiame iš medžių tankumynų į džiunglynų į tyrą ir juoda Rio Negro plačiąją upę. Grįžtame patenkinti. Man buvo labai idomu, nes, čia atvykus, reikia viską išmėginti. o ne miegoti, kaip mano partneris Aleksandras... Vėjelis pučia šaltokas, nes plaukiame kaip per marias, bet turiu apsilvilkę megztuką, tai nejučia didelio šalčio. Naktis tikrai šalta, bet galima kentėti, nors laivo šonai atduri, kaip pagairė...

Dar grįžtu trumpai prie krokodilų medžioklės. Užklausiav laivo vadovą, kur jie dės sugautus 7 jaunos krokodiliukus.

Jis atsakė, kad valdžios yra uždrausta šioje vietoje gaudyti ir žudyti jaunos ir senus krokodilus. Vietiniai gyventojai ir džiunglių indėnai juos gaudo slapta, nulupa odą ir parduoda kailių dirbėjams, kurie gerai uždirba ir brangiai juos parduoda pirkėjams. Nors uždrausta, bet sunku tuos žmones sugaudyti, kurie turi savo ūkius prie Amazonės upės.

Amazonės žemupyje, kur vanduo susilieja su didžiuliais ežerais, pelkėmis, švendruose, jų yra privisę milijonai. Jie suėda veis visus žuvis, o kai labai alkani, tai puola ir žmones ir mažus vaikus. Jie drasko džiunglių žvėrelius, gyvulius ir sukelia didelių pavojų. Todėl tose vietose valdžia duoda leidimus medžiotojams. Tokia didžiulė medžioklė įvyksta rugsėjo mėnesį ežeruose ir Amazonės žemupyje, kur jų iššauda milijonus.

Mūsų sugautus jaunos 7 krokodiliukus rytojaus dieną nuveš į artimą ežerą ir ten paleis. Grįžome 5 val. ryto. Iš laivo nuskubėjome į viesbutį. Per naktį išvargę medžioklėje, greit užmigau ir nieko nesapnavau.

(Bus daugiau)

NUOSTABAUS BERAŠČIO ŽMOGAUS GYVENIMAS SCENOJE

ALFONSAS NAKAS

Nate Shaw gimė 1885 metais Pietinėje Alabamoje, keliolikos vaikų šeimoje. Iki 21 metų buvo dvigubas vergas: žiauraus, savanaudžio tėvo ir darbdavių, ypač tų, kurių žemėse iš pusės pradėjo auginti medvilnę, javus bei daržoves. Sulaukęs 21 gimtadienio, vedė, tėvui pasakė „ne“, ėmė gyventi sau ir savo šeimai. Su pirmąja žmona išgyveno 43 metus, ją visada mylėjo, gerbė, su ja išaugino 10 vaikų. Pirmajai mirus, už poros metų vedė kitą, su kuria irgi gyveno pavyzdgingiausiai. Tik kai kurie jo vaikai ir vaikaičiai tėvų moralės nepaveldėjo.

Nepasakiau, kad Nate Shaw — juodaodis. Pats savo žemės sklypeliu įsigyti neturėjo laimės ir visą gyvenimą, kol žemę dirbti galėjo, pusininkavo. Gražiai nuaugęs ūgiu šešiapėdis, pradžioje su vienu mulu, paskui su dviem, su trim mulais ir dar su vienu ar kitu arkliu per gyvenimą išarė, išpurnė didžiausius žemės plotus. Daug priaugino medvilnės, kukurūzų, kviečių, moliūgų. Kad ir neilgos P. Alabamos žiemos, rankų per jas nesudėdavo, o eidavo dirbti į lentpjūves, kaustė arklius savo improvizuotą kalvę, medžiojo, pynė ažuolo plaišų krepšius bei baldų dugnus. Jo šeima niekada nebadavo, turėdavo apstą skerdienos, kvietinių miltų, daržovių. Įsigijo naują automobilį, kai dar retas negras jį turėjo. Ir antrą (ne paeiliui, bet kartu). Tik ant traktoriaus niekad neatsisėdė, visą gyvenimą liko „mulų ūkininkas“.

Buvo krikščionis, baptistas. Baltųjų žemvaldžių nuolat skriaudžiamas, per akis išnaudojamas (tik per juos turėjo teisę bet ką iš žemės vaisių parduoti, gaudamas juokingai mažą kainą), bet neapykantos niekam nejautė. Įstojęs į smulkių žemdirbių uniją (veikiausiai komunistų įsteigta, bet jam apie jokių „izmų“ niekuomet nežinojo), 1931 m. jis parodė savo organizacijai ištikimybę. Kai už vėkseliu neįpirkimo žemvaldžio atvesta policija metė iš namų negra kaimyną ir konfiskavo turtą, stojęs žmogaus ir turto ginti jis susišaudė, teisiama gavo sunkią kalėjimo bausmę ir 12 metų iškalėjęs grįžo jau senstantis vyras, ūkininkauti mažai be pajėgus.

Nate Shaw mirė 1973 m., išgyvenęs 88-rius metus.

Bet nemirtingu jis tapo kiek anksčiau. Jau 83 metų senuka surado tuomet Amherst kolegijos studentas Theodore Rosengarten, atvykęs žemdirbių unijai tyrinėti. Po eilės interview per trejus metus, po pusantro tūkstančio puslapių manuskripto gimė „beraščio žmogaus biografija“ (Rosengarten'o žodžiais) „All God's Dangers“. Solidi knyga, 556 puslapių, dar su keliolika puslapių įžangos ir su keliolika puslapių paaiškinimų jos gale. Pirmoji laida išėjo 1974, antroji 1975 metais, o knygyne, mačiau, jau platina nežinau kelintą laidą minkštais viršeliais. Kur neišeis, kai knyga apvainikuota Pulitzerio premija, kaip geriausia tų metų biografija. Tiesa, Nate Shaw knygos gyvas nesulaukė, bet su Theodoru Rosengarten trejus metus ją ruošdamas turėjo pajusti savo vertę...

Savoka „All God's Dangers“ tik vieną kartą panaudota

knygos tekste, Nate Shaw monologe. Aš ją išsiversčiau į „Visos Dievo negandos“. Jo kalba nepaprastai vaizdinga. Ne be reikalo „New York Times“ Nate Shaw pavadino Homeru...

Knygą scenai pritaikė trys koautorai: pats Theodore Rosengarten, Michael Hadley ir jo sesuo Jennifer Hadley. Pasaulinė premjera ir nežinau kiek dešimčių spektaklių įvyko Minneapolisio Cricket teatre, Minnesotai. Iš ten norėta vežti tiesiai į New Yorką, turbūt į Broadway. Bet kadangi Nate Shaw — Montgomery apylinkių gyventojas, pirmenybę gavo Alabamos Sekspyro festivalis.

Šiuo veikalu buvo atidarytas 18 sezonas. Tarp rugsėjo 5 ir spalio 1 d. įvyko lygiai 30 spektaklių, didžiajame Festival Stage teatre, su beveik tūkstančių vietų, visos išpirtos. Man teko dalyvauti 28-ame, popietiniame, rugsėjo 30 d.

Cleavon Little — Nate Shaw vaidmeny. Nuotr. Scarsbrook

Svytintis vieno žmogaus spektaklis. Aktorius — Cleavon Little — Tony Award laureatas, Broadway ir eilės filmų pirmameilis aktorius. Turio jo dvi nuotraukas: portretinę, gal 35-40 metų vyro, ir iš spektaklio scenos, „83 metų senuko“. Kai tik ką knygą perskaitęs spektaklį žiūrėjau, scenoje mačiau patį tikriausią susenėjusį Nate Shaw. Kiekvienas tikras judesys. Kiekviena grimasa. Tik balsas visokių atšvaitų, žiūrų, už ką kalbėjo: už pats save ar ką kita imitavo. Na, vargas man, ir gal daugeliui žiūrovų, su tuo akcentu. Bet knygą visa savaitė skačiau, žinojau, kur ką taria, iš paskirų skiemenų išsiviravai.

Spektaklį Cricket teatre režisavo William Partlan. Scenovaizdis ir apranga G.W. Mercier. Apšvietimas Tina Charney, garsoai Kristina R. Kuipers, muzika James Conely, scenos paruošė...

Deimio kambiris iš Los Angeles, Cal., po vaidinimo Lietuvoje.

Londono, Ont. jubiliejinę šventę prie vašių stalo. Iš kairės: steigiamojo kom. pirmininkas Jonas Butkus su žmona Paulina, Šiluvos Marijos par. kleb. kun. I. Mikalauskas, OFM, vysk. Paulius Baltakis, OFM, pranciškonų provincijolas kun. Placidas Barius, OFM, ir E. Daniliūnas.

O MES ČIA SUSTOJĘ STEBUKLŲ

JUOZAS ŽYGAS

mas Tom Aberger. Scenovaizdis buvo žavus savo paprastumu. Viename scenos šone — medinis (lentų) namelis, kokių ir dabar dar pilnos Alabamos pamiškės, kitame — tokia pat pašiūrė. Šalia pašiūrės rentinis šulinys su pompa, kurios rankeną spaudydamas aktorius tikrai kelis sykius pompavo vandenį ir gerė. Per patį scenos vidurį plati, į gilumą kylanti platforma, tai prie sodybos įkalnė. O gilumos fone — gerai nupieštos Alabamos gamtovaizdžio kalvos.

Spektakliui pasibaigus, visa publika spontaniškai pašoko ir ilgai stacią plojo. Paskui, kaip įprasta po kiekvieno popietinio spektaklio, žiūrovai su scena turėjo pokalbį. Aktorius išvargęs nepasirodė, tad kalbėjoms su režisierium ir scenos menedžeriu. Klausimų-atsakymų per 15 minučių buvo daugybė. Paliesiu tik vieną. „Kaip aktorius atsimena tekstą, patį vienas vaidindamas?“ Ats.: „Susikirstęs į keliolika epizodų. Užtat nuolat scenoje juda. Kai atsisėda prie namelio, žino, ką po to sakys. Kai pumpuoja ir geria vandenį — pradeda naują epizodą. Kai ima pinti krepšį ar kėdės dugną — vėl naujo monologo pradžia ir t.t.“

Teatro vestibulyje vyko Alabamos pintinių paroda. Jų tarpe — viena pintinė ir viena kėdė — Nate Shaw darbo. Pajuodę, gal pusę šimtmečio stovėję jo palikuonių kambariuose.

Po mūsų kita grupė Sunny Hills lietuvių dalyvavo paskutiniame spektaklyje, spalio 1 d. Išgyveno retą avariją: maždaug vaidinimo vidury, su didžiausiu garsu sproges scenos elektros generatorius. Manyt, kad spektaklis bus sugadintas. Aplinkyboms susidėsčius, taip išejo, kad rašantysis gavo net trejetą egzempliorių. Specialaus Pasaulio Lietuvis numerio, kurio išleidimas kainavo 8000 dol., rašančiam taip pat teko du egz. Manydamas, kad nesu išimtis, tad savo atvejį padauginu bent iš šimto ir tuomet matosi, kiek paveikė yra mūsų informacija. Suglaustais žodžiais sakant: patys save sekmingai informuojame! Tad ir nenuostabu, kad dažnai mūsų

New Yorko lietuviai, nepraleiskite „All God's Dangers“ spektaklį, kai jie atsiras pas jus.

Čia yra paimti žinomos dainos žodžiai, kur sakoma... sustoję stebuklų telaukiame. Ši daina buvo labai populiari prieškarinėje Lietuvoje, ypač jaunimo tarpe. Gal ji tam tikru požiūriu išreiškia ir mūsų charakterį. Pakalbėti, pasiginčyti ir nieko nedaryti, manant, kad kiti tai atliks. Dabartiniu metu, kuomet Lietuvoje vyksta tokie įvykiai, yra tiesiog nuodėmė stovėti, neveikti ir stebuklų laukti. Šimtą tūkstančių gretos (buvo rašoma, kad Lietuvoje dalyvavo daugiau kaip milijonas) „Lietuvos kelyje“ rugpjūčio 23 d. sudrebino net Kremliaus sienas. Taip sudrebino, kad išsigandusi meška pradėjo unkti ir riaušioti. Atrodė, kad to riaušiojimo Baltieji rūmai daugiau išsigando, negu beginklė vaikų ir moterų minia Lietuvos pakelėse. Tiesiog jaudinantis vaidas nuotraukose matyti, 3-4 metų vaikučiai, rankutėmis susikabinę stovi „stuvos laisvės kelyje“. Ar ir jūs bent minitę šalia jų stovėjote?

Arba paimkime LB-nės išleista History and Commemoration in the Baltic: The Nazi-Soviet Pact, 1939-1989. Gerai padarė Lietuvių Bendruomenė, išleidama (nors ir pavėluotai) anglų kalba dokumentų rinkinį. Būtų dar geriau padariusi, jeigu tą leidinį laiku būtų išdalinusi Senato, Atstovų rūmų nariams, jų štabams ir didžiajai spaudai. Dabar atrodo, kad pagal turimą kartoteką saviesiems buvo išsiuntinėta. Aplinkyboms susidėsčius, taip išejo, kad rašantysis gavo net trejetą egzempliorių. Specialaus Pasaulio Lietuvis numerio, kurio išleidimas kainavo 8000 dol., rašančiam taip pat teko du egz. Manydamas, kad nesu išimtis, tad savo atvejį padauginu bent iš šimto ir tuomet matosi, kiek paveikė yra mūsų informacija. Suglaustais žodžiais sakant: patys save sekmingai informuojame! Tad ir nenuostabu, kad dažnai mūsų

balsas tėra tik „balsas šaukiantis tyruose“.

Palikus nuosalyje to leidinio vienokį ar kitokį platinimą, man į akis krenta graži viršelio nuotrauka. Šalmuotas milicijos būrys, o virš jų vaikutis (atrodo, mergaitė) iškėlus trispalvę. Ir koks skaidrus džiaugsmas matyti jos veiduke. Reikia žinoti, kad sovietinė milicija sudaryta ne iš žmonių, bet iš „mankurtų“. Čia Kremlių ir partiją šaltas prakaitas išlieja, matant, kad milicija, prieš kurią visos imperijos vergai drebėjo, stovi bejėgė prieš tą mažametę mergaitę.

Žinoma, mes negalime šalia tos mergaitės ar vaikučių stovėti. Bet pagal savo galimybes įvairiais būdais spausi spaudą, žinių komentatorius, kongresmanus ir senatorius ir visus, kurie turi svorį. Reikia kalti geležį, kol ji karšta. Mums atėjo auksinė proga, kurios laukėme keturiasdešimt metų. Bet ar mes ją išnaudojame, atrodo, ne! Savo tarpe patriotiškai pakalbame, pasiginčijame ir tuo pasibaigia. Ginčai dažniausiai dėl vyresniškumo. Tokios kalbos tėra tik pilstymas iš tuščio į kiaurą. Reikia veikti jau kitų išbandytomis metodais. O tie metodai — tai spaudimas ir viešąją opinią ir vyriausybės sluoksnius. Mūsų spaudoje neseniai teko skaityti profesionalės žurnalistės straipsnį, kuris atliko meškos patarnavimą. Jame buvo rašoma, kad tokie laišukai jos patirtimi atsiranda krepšyje. Rašančiojo patirtimi, prieš patenkant į krepšį, jie yra paskaitomi. Jeigu jie nebūtų skaitomi, tai kokių būdu būtų parašomi atsakymai. Savaimė aišku, kad rašantysis negalvoja, kad jo ar panašius laiškus senatoriai ar prezidentas asmeniškai skaitytų. Tačiau žemesnysis štabo personalas perskaito, gal užregistuoja ir atsakymą parašo. Jeigu nė to neatlikote, tai „Lietuvos laisvės kelyje“ šalia tų vaikų nė pasyviai nestovėjote!

Čia ir vėl grįžtame prie įžanginių dainos žodžių, kur sakoma: ...sustoję stebuklų telaukiame. Šis grandiozinis spektaklis dabar vyksta okupuotoje Lietuvoje ir visame Pabaltijy ir patraukia didžiosios pasaulio spaudos ir žinių agentūrų dėmesį. Ta mažametė mergaitė ir vaikučiai „Lietuvos laisvės kelyje“ drebiną Kremliaus kinkas. Jie yra tame vyksme pagrindiniai aktoriai. O visokie mūsų vyriausio ar aukščiau veikėjai ar „veiksniai“ tėra tik žiūrovai, kurie stebuklo laukia!

Kas kalba ką tik nori, būna priverstas klausytis tai, ko nenori.

Arabų priežodis

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesiuose Sąj. ringai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.
Turėdamas ilgų metų patyrimą, greit ir sąžiningai patarnausiu pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. 767-0600 arba 778-3971.
Adresas 6600 S. Pulaski Rd.
One stop Real Estate

Nuolaidą pensininkams duoda
IEVA ASMYTĖ
Community Realty, MLS
3856 W. 63 St., Chicago
Tel. 581-9180, res. 434-4323
Jos patyrimas (antras dešimtmetis biznyje) jums gali sutaupyti daug keblumų.

St. Petersburg Beach, FL parduodamas kondominiumas su vienu miegamuoju. Saldygos palankios. Matosi jūra, pranciškonų koplyčia, maisto krautuvė, netoli „Kasa“, ant kampo autobuso sustojimo vieta. Vieneto kaina \$40,500, išlaikymas \$40 dol.
Tel. 813-367-7827, J. J. Valauskas.

FOR RENT

Store for rent
LARGE STORE: Vic. 59th & Sacramento, approx. 2400 sq. ft. or will divide, \$800/mo. Heated. Call Days
STEADMAN R.E. 476-4922

FOR RENT VICINITY OF:

59th Kedzie, 3 rms.	\$300
63rd Troy, 3 rms.	325
63rd Sacramento, 2 rms.	250
61st Sacramento, 2 rms.	260
66th Kedzie, 2 rms.	260

STEADMAN REALTY — 476-2922

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS **GREIT PARDUODA**

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMŲ per šią istaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainijimas nemokamas.

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybės pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

Ieškau pirkti 2-jų arba daugiau butų namą Midway aerodromo apyl. Skambinti prieš 10 v. ryto tel. 434-8235.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

ANDERSON FORD
795-7900
6539 W. OGDEN
BERWYN, IL 60402

Pirkdami naujus, arba gerame stovyje varotus automobilius ir sunkvežimius, apsilankykite Anderson Bros. Ford. RAIMUNDAS (Ray) BARTASŠIUS jums sąžiningai patarnaus ir dėl kainų padės susitarti. Skambinkite šiandien!

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

LITHUANIA MY HERITAGE, 1400 iliustracijų. Išleido VI. Vijeikis. 400 psl.	\$20.00
AMERICAN NATIONALITY, domestic and foreign policy. Peter Iron. 504 psl.	\$15.00
SVEČIOSE ŠALYSE, kelionių įspūdžiai. Stasys Dalius. 305 psl.	\$9.00
DIDYSIS KOVOTOJAS KUN. K. GARUCKAS, S.J. Red. kun. Jonas Kidykas, S.J. 385 psl.	\$10.00
ATSIMINIMAI, Juozas Urbšys. 166 psl.	\$7.00
PARTIZANŲ KOVOS LIETUVOJE, Kęs. K. Girnius. 422 psl.	\$10.00
LENKŲ OKUPACIJOJE IR JŲ KALĖJIMUOSE, atsiminimai. Povilas Petkevičius. 187 psl.	\$8.00
ŽODŽIAI NUO NEMUNO, poezija iš Lietuvos. Jonas Gintaras. 190 psl.	\$5.00
PROF. JONAS ŠIMOLIŪNAS, monografija. Redagavo Jurgis Gimbutas. 229 psl.	\$12.00
ČEKISTO NAGUOSE, atsiminimai. Br. Daunoras. 111 psl.	\$7.50
ITALIJOS BALSAI, italų poezijos antologija. Vertė Povilas Gaučys. 200 psl.	\$8.00
LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS NETENKANT, atsiminimai. Edvardas Turauskas. 280 psl.	\$12.00
AŠ KVIEČIU JUS. Marija kalba Medjugorje. Red. Kęst. Trimakas. 207 psl.	\$8.00
GANYTOJAS IR VILKAI, istorinis romanas. Jurgis Gliuda. 242 psl.	\$9.00
BERŽAS UŽ LANGO, romanas Dalila Mackalienė. 323 psl.	\$10.50
LIETINGOS DIENOS PALANGOJE, detektyvinis romanas. Kazys Almenas. 200 psl.	\$10.00

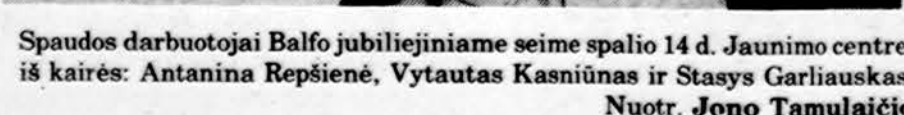
Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

**SKELBKIME AUKŲ
APYSKAITAS IR DAUGIAU
REMKIME SAVŲJŲ
PASTANGAS**

SVAJONĖS IR REALYBĖ

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

APLINK MUS

x Poetas Bernardas Brazdionis atliks programą šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo literatūros vakare, kuris rengiamas lapkričio 24 d., penktadienio vakare, Jaunimo centre. Bilietai gaunami Vaznelių prekybosje.

x JAV LB Švietimo taryba praneša, kad nuo šių metų lapkričio 1 dienos skelbiama trys jaunimo konkursai: piešinių konkursas (nuo vaikų darželio iki 6 skyriaus), Lietuvos istorinio albumo konkursas (11-15 m.) ir rašinių konkursas (15-20 m.). Daugiau informacijų bus suteikta liuanistinėms mokykloms ir paskelbta spaudoje.

x Nuo lapkričio 11 dienos pasikeičia Chicago ir apylinkių priemiesčių telefonai. Chicago pasiliks 312 area code numeris, bet tik miesto ribose. Priemiesčius reikės telefonu šaukti 708 ir atitinkama numeris.

x Marquette Parko liuanistinės mokyklos Motinų klubas rengia Kaldedų balių gruodžio 2 d. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos mokyklos saleje.

x Visiems labai įdomu, kas vyksta dabar Lietuvoje. Tačiau ne mažiau įdomu sužinoti ir ką veikia išeivijos lietuviai. Del šios priežasties LB Vidurio Vakarų apygardos valdyba rengia informacinę vakaronę lapkričio 3 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Jaunimo centro posėdžių kambaryje. Visi kviečiami atsilankyti ir išklausti įvairių pranešimų iš neseniai įvykusios LB tarybos sesijos Clevelande.

x Zarasiškių klubo pusmetinis susirinkimas bus lapkričio 5 d., sekmadienį, 1 val. dienos Jaunimo centro posėdžių kambaryje. Visi nariai prašomi dalyvauti, aptarti klubo reikalus ir išklausti valdybos pranešimus. Po susirinkimo bus vaišės.

x Jaunimo centro metinė vakarienė rengiama gruodžio 3 d. didžiojoje saleje. Bus traukta meninė programa, vakarienė ir laimėjimų traukimai. Siemiet buvo daug papildomų remontų, tad ir papildomų išlaidų turėta. Reikia tikėtis, kad Jaunimo centro draugai savo gausiu dalyvavimu jį parems. Vietų rezervavimui kreiptis pas rengėjus.

x Reikalinga tarnautoja lietuvių įstaigai dirbti pilną laiką. Turi mokėti lietuvių ir anglų kalbas, ir rašyti mašinėle. Skambinti tel. 776-7582, darbo valandomis, nuo pirmadienio iki penktadienio, 9:00 iki 4:00 val.

x Lietuvių Katalikų Labdarų sąjunga siūnia vaistus, chirurginius instrumentus ir siūlus į Lietuvos ligonines. Labdariai padės įkurti pirmą katalikišką ligoninę Lietuvoje ir kvies jaunas Lietuvos gydytojus pasitobulinti Amerikoje. Labdariai švenčia 75 metų jubiliejų Balzeko muziejuje, lapkr. 4 d., 6:00 v.v. Visi kviečiami dalyvauti.

x PADĖKA. Mūsų mieliems, nuolatiniams rėmėjams: p. Vyt. Mickei, Select Wines & Liquors parduotuvės savininkui ir Baltic Bakery savininkams. Anų šeimai, dosniam aukomis sumažinti mūsų ruošto Rudens balius išlaidas, tariame nuoširdų, lietuvišką AČIŲ!

Lietuvos Dukterys (sk.)

x Lapkričio 1 d., trečiadienį, yra Visų Šventųjų diena – privaloma visiems katalikams išklausti šv. Mišių. Parapijose bus pritaikytos Mišios, bet galima išklausti iš vakaro – antradienį, spalio 31 d.

x A.a. ses. Carita Waitkus, 75 metų amžiaus, Šv. Kazimiero seserų vienuolijos narė, vienuolynė įžaduose išbuvusi 57 metus, mirė spalio 28 d. centrinėje namo. Buvo kilusi iš Worcesterio Šv. Kazimiero parapijos. Buvo vyresniųjų skyrių mokytoja, mokyklos vedėja, bet paskutiniu metu sirguliavo ir buvo pusiau iš darbo pasitraukusi. Pašarvota pirmadienį, vakare. 7 val. atlaikytos vienuolyno koplyčioje šv. Mišios. Laidojama antradienį, 10 val., Šv. Kazimiero kapinėse.

x Adolfo Šapokos redaguota „Lietuvos Istorija“ 60 tūkstančių egz. atspausdinta siemiet. Pranešimu dr. Antanui Razmai telefonu iš Kultūros fondo, kurio vadovas yra prof. Česlovas Kudaba, pranešama, kad ateinančiais metais bus atspausdinta 300 tūkstančių egz. Visas popierius, skirtas šios istorijos spausdinimui Kultūros fondo, jau yra gautas JAV LB deka ir už jį užmokėta 50 tūkstančių dolerių.

x Tilžės akto paskelbimo sukakties iškilmingą minėjimą lapkričio 12 d. 2 val. p.p. Šaulių namuose rengia Mažosios Lietuvos Rezistencinis sąjūdis. Iškilmingoji dalis, paskaita, meninė programa. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

x Lietuvių Chicago našlių, našlių ir pavienų draugų klubo susirinkimas bus penktadienį, lapkričio 10 dieną, Anelės Kojak saleje, 4500 So. Talman Ave. Pradžią susirinkimo 1 val. po pietų. Po susirinkimo bus vaišės.

x Chicago „Vaidilutės“ teatro vadovybė, kuria sudaro dr. P. Kisieliū, Ed. Sulaitis, I. Tikinienė, O. Šulaitienė ir D. Viktorienė, šiuo metu nemaža dirba, rengdama V. Mykaloičio dramą „Daktaro Gervydų“ pakartotinį pastatymą. Jį išvysime lapkričio 12 d. Jaunimo centre.

x Susidejęs aplinkybėmis, Chicago skyriaus ramovėnų veiklos plane numatytas skyriaus narių susirinkimas lapkričio 5 d. 12 val. neįvyks. Skyriaus narių susirinkimas bus lapkričio 12 d. 12 val. Jaunimo centro patalpose.

x Dail. Livijos Lipaitės, keramikės, meno dirbinių paroda įvyks lapkričio 3 d. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Atidarymas 7:30 v.v. Visi kviečiami.

x Vėlinių šv. Mišios bus atnašaujamos Pasaulio Lietuvių centre trečiadienį, lapkričio 1 d. 7 v.v. Po Mišių visi kviečiami vakarienei ir susitikimui su irkluotojais, atvykusiais iš Lietuvos.

x Lietuvos keliauninkų dėmesiu. Kas nori patvirtinti ar pakeisti Aerofloto ar kitų linijų skrydžius į Lietuvą, ar gauti patarnavimus New Yorko aerodromuose, iškaitant bilietus į kitus miestus – lėktuvais, traukiniais ar autobusais – skambinkite į New Yorko kelionių agentūrą „VYTIS“ 718-769-3300.

x Gyvam kabaretui (Jaunimo centro kavinėje, lapkr. 8 d., 7:30 val. vak.) jau parduodami bilietai: „Patria“, tel. (312) 778-2100. Atlikėjai – Vytauto Kernagio vadovaujamas „Dainos teatras“ iš Lietuvos. Rengia toliau ir Pranes Šluto radio programa „Lithuanian-American Radio“.

(sk.)

Lietuvių fondo stipendininkai, dalyvavę pokilyje ir gavę stipendijų čekius. Iš kairės: V. Boyevas, G. Grazevičius, G. Eidukaitė, R. Hollenderytė, D. Viktoraitė, P. Kilius, J. Keleras, A. Kirvelaitis, L. Mikučauskaitė, tarybos pirm. S. Baras, R. Naudžiūtė, V. Tamulaitis, T. Razmaite, M. Tijnėlis, A. Tuskenis, V. Vizgirdaitė ir valdybos pirm. M. Remienė.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

JAUNIMAS PAMINĖJO DR. VINČĄ KUDIRKĄ

Pedagoginio liuanistikos instituto vadovybės ir buvusių bei esamų instituto auklėtinių pastangomis spalio 20 d. 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje buvo surengta vakaronė dr. Vinco Kudirkos 130 metų gimimo sukakties prisiminimui.

Prisirinkus gausiai publikai, vakaronę atidarė Ped. lit. instituto direktorė Stasė Peter-

x Teklė Bogušienė, Bostone gyvenanti Sibiro tremtinė a.a. Elenos Juciūtės sesuo, Liuanistikos tyrimo ir studijų centro Jaunimo centre įrengtai memorialinei vitrinai dovanavo įvairių a.a. Elenos turėtų Sibiro tremties relikvijų. Bogušienė dosni ir labdarai. Neseniai iš savo nedidelių išteklų paskyrė 300 dol. Vasario 16-tos gimnazijoje besimokančio Pietų Amerikos lietuvių jaunimo parai.

x Marija ir Jurgis Janickai iš Carlsbad, Cal., „Draugo“ nuosėdus rėmėjai, buvo atvykę į Chicago ir ta proga aplankė „Draugą“, išigijo naujausius leidinių ir pasidalino nuotakomis apie lietuvių gyvenimą Kalifornijoje. Atsisveikindami įteikė ir 30 dol. dienraščio stiprinimui, kurį gauna, kad ir pavėluotai, visuomet jis yra laukiamas. M. ir J. Janickai buvo apsiėję savo gerų draugų Oskaro Kreme-rio šeimoje La Grange Park, IL.

x Rita ir Domas Slavinskai, Hamilton, Ont., Kanada, Jonas Zukas, Woodhaven, N.Y., J. Kaziūnas, Toms River, N.J., K. Sidlauskas, Roslandale, Mass., P. Rulis, Beverly Shores, Ind., Zenonas Krasauskas, Chicago, Ill., Eug. Liaugaudienė, Parsippany, N.J., gražios laimėjimų šaknelės ir kiekvienas pridojo po 15 dol. auką. Labai dėkojame.

x Lietuvių Fondui vajas proga aukojų: \$1,000 Juozas Naikelis, \$300 Petras ir Valentina Maneliai, \$200 Apolinaras Varnelis, po \$100 Victor ir Marcella Augus, Vytautas ir Angelė Gailiūnai, Petras Lanys, Zigmas ir Laimė Sipavičiai, Juozas Vaineikis. Lietuvių Fondas visiems dėkoja ir prašo aukas siųsti Fondo būstinėn – 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629.

x „Moki vaikščioti – gali šokti“. Tai Jūratės ir Česlovo Norvaišų šūkis. Jie pasirodys lapkričio 3 d., 8 v.v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Vietų skaičius ribotas. Reikia iš anksto rezervuoti skambinant 582-6500.

(sk.)

sonienė, išreikškama džiaugsmu, kad susirinkusių dalyvių tarpe yra daug jaunimo. Prie garbės stalo ji pakvietė dr. Vinco Kudirkos artimesnius ir kiek tolimesnius giminės, kurie buvo kilę iš V. Kudirkos seserų Jonieskos ir Emilijos šeimų. Čia dalyvavo Jonieskos sūnus Jonas Grigaitis ir taip pat antrosios ir trečiosios kartos giminės. Juos pagerbiant, visiems buvo prisegtos gėlės. Pagerbti ir gelėmis papuotė buvo „Varpo“ leidinio spaudai paruošę mok. Juozas Masilionis, dr. Jonas Račkauskas ir Liūdas Kairys, o taip pat stambiausias mecenatas Jonas Markvaldas, 5000 dol. prisidėjęs prie leidimo išlaidų.

Programai vadovauti jį pakvietė buvusį Ped. lit. inst. studentą Joną Variakojį. Paskaitai „Dr. Vincas Kudirka ir jo darbai“ pakvietė studentę Vidą Brazaitę. Jos paskaita buvo išsamiai paruošta, aktuali ir gerai perduota.

Kotrynos Grigaitytės Graudienės, Jonieskos dukters, eilėraštį „Keli žodžiai dr. Vincui Kudirkai“ padėklamavo studentė Jūratė Jankauskaitė. Ped. lit. inst. studentas Kazys Motekaitis smuiku pagrojo 2 dr. V. Kudirkos kūrinius mazurką „Sudiev“ ir „Nemuno vilnys“.

Po to studentai Dainius Brazaitis, Romas Mockaitis ir Rita Račkauskaitė suvaidino iš-

trauką iš Kudirkos satyros „Cenzūros klausimas“. Studentė Rima Polikaitytė fleita pagrojo Kudirkos kūrinius „Dienėn“ ir „Varpelis“, o studentė Zita Dubauskaitė padėklamavo Kudirkos eilėraštį „Labora“.

Studentė Gita Gilvydytė paskaitė Vaižganto ir Gabrieles Petkevičaitės atsiminimų ištrauką apie dr. V. Kudirką.

Visų giminių vardu žodį tarė Jonas Grigaitis, išreiškęs nuoširdžią padėką visiems prieš šio minėjimo prisidėjusiems ir taipgi čia atsilankiusiems.

„Varpo“ redaktorius A. Kučys programos dalyvius apdovanojo „Varpo“ žurnalo jubiliejiniu numeriu. Juozas Masilionis ragino visus išgyti perspausdintus keturius tomais „Varpo“ numerius, kurie tikrai puikiai išleisti.

Minėjimas baigtas dr. V. Kudirkos sukurtu Lietuvos himnu. O po to sekė vaišės ir jaukus pabendravimas. Vakare dalyvavo arti 150 asmenų.

Tikrai minėjimas buvo gerai paruoštas, neišstas, įvairus, idomus ir visiems paliko gerą išpuodį. Pagarba mūsų jaunimui.

APB

KALĖDŲ BAZARAS IR KEPSNŲ IŠPARDAVIMAS

Šv. Šeimos vilos gyventojai visų uolumu rengiasi Kalėdų bazarui ir kepsnių išpardavimui. Didesni ir geresni daiktai

Lietuvių fondo pokylio ir programos vadovės. Valdybos pirm. Marija Remienė ir Ramona Steponavičiūtė.

bus galimi pasirinkti: rankų darbo dirbiniai, įvairių įrengimų ir kepsnių stalas. Vaikams mes turėsime specialų vaikų skyrių, tinkamą jų vaizduotei. Norintiems išbandyti laimę, „laimės krepšy“ ir bus labai populiarus Kalėdų ieškojimas po papuoštą medžiu. Bus gausumas dovanų! Jei jūs būsite pavargę ir reikalingi poilsio, jūs galėsite džiaugtis įvairių maistų ir užkandžių. Specialiai bus duodamas kugelis ir skanus lietuviškas maistas.

Draugiškas seselių ir vilos gyventojų aplankymas ir asmeniškas susipažinimas bus lapkričio 4 d. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Šv. Šeimos vila yra 123 gatvė (McCarthy Rd.), tarp Bell ir Will Cook Rd., Lemont. Nepraleiskit progos šv. Šeimos vilą ir jos gyventojus aplankyti.

Ses. G. Kripas

TAUTOS FONDO RENGINYS

Chicago Tautos fondo komitetas, kuriam sumanai vadovauja inž. Jonas Jurkūnas, spalio 1 d. 3 val. po pietų Lietuvių Tautiniuose namuose surengė tradicinius pietus, į kuriuos atsilankė arti dviejų šimtų svečių. Pietų rengimo k-jos pirm. Angelė Katelienė šiltu žodžiu pasveikino visus taip gausiai susirinkusius, palinkėjo linksmam praleisti laiką ir taip pat priminė šio renginio tikslą: suteikti lėšų Tautos fondui – Vilko išdininkui. Invokacija, klebonui kun. Jonui Kuzinskui negalėjus dalyvauti, sukalbėjo kan. V. Zakarauskas. Toliau buvo pakviestas visiems gerai žinomas humoristas Vladas Višeikis programos pravedimui ir atlikimui. Jis savo įvairiais nuotykiškais ar nesupratimais labai maloniai nutiekė publiką.

Gerai pasisotinus Danutės Kurauskienės gardžiai paruoštais pietumis, k-to pirm. inž. J. Jurkūnas, padedant sekr. A. Repšienei, įteikė pietų dalyviams meniškai pagamintus pažymėjimus už ankstyvesnes aukas. O jų buvo daug. Salėje išdalinus, dar liko 101 pažymėjimas, kuriuos sekretorė turės išdalinti arba išsiuntinėti.

Po to buvo šių pietų dalyvių aukų įteikimas, kuriuos pristatė pirm. inž. J. Jurkūnas. Savo įnašais Tautos fondą parėmė 112 pietų dalyvių ir keletas kitų, negalėjusių pietuose dalyvauti. Pirmoji buvo Bronė Čizkaitė su šimtu dolerių ir padrašančiu laišku. Po 1000 dol. aukojų J. Blažys, I. ir dr. L. Kriauciūnai, Chicago Ramovėnų skyrius, ramovėno Stasio Pranėno jamžinimui, Ona Šimkuvienė, L. Tverienė ir sūnus Rimvydas a.a. pulk. lt. Antano Tvero jamžinimui, A. D. Vengriai, A. F. Zubriai. Po 500 aukojų E. A. Pleškiai, A. V. Vasiukevičiai, J. Vainis (iš J. Turčinsko palikimo) ir Adele Pabrėžienė. 700 dol. aukojų Veronika Mačiulytė-Stakėnienė. Po mažiau – P. J. Kinneriai, Gediminas ir dr. Biskiai, V. J. Jurkūnai, J. Bagdžius ir Adele Daublienė a.a. Juozo Daublio, Sibiro kankinio atminimui. Kiti aukojai dar mažesniais sumomis. Visas aukas susumavus, rasta 18,320 dol. Tai rekordinė suma kelių metų istorijoje. Nuoširdžiausia padėką visiems aukotojams.

Prieš baigiant renginį, buvo pravestas turtingas dovanų paskirstymas. Iš laimėjimų pažymėtini dail. J. Mačeno ir V. Barčienės, viešnios iš Lietuvos, paveikslai. Žinoma, čia buvo laimingų ir nelaimingų. Pietų rengimo k-ją sudarė A. Katelienė, J. Jurkūnas, Pr. Povilaitis (išdininkas), J. Žemaitis ir A. Repšienė.

Chicago Tautos fondo k-tą, kuris per metus surengia tradicinius pietus ar vakarienei ir

IŠ ARTI IR TOLI

JA VALSTYBĖSE

— A.a. Akvilina Lomanaitė-Musteikienė Buffalo, N.Y., mirė spalio 22 d. Nuliūdime liko jos vyras prof. dr. Antanas Musteikis, sūnus Rimas ir duktė Danutė su šeimomis, vyro brolis kun. Leonardas Musteikis, Sunny Hills, Fl. Velionė buvo baigusi Pasvalio gimnaziją, gyveno ilgesnį laiką Brooklyne, N.Y. Palaidota Buffalo kapinėse.

— Daina Petronytė ir Virgilijus Kasputis sukūrė šeimos židinį Los Angeles, Cal. Santuoką palaimino prel. Jonas Kučingis Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje spalio 7 d. Abu jaunieji yra veiklūs lietuviškame Los Angeles gyvenime, nors jaunas V. Kasputis gimęs ir augęs Detroito. Jaunoji šeima apsigyveno Los Angeles, netoli lietuvių parapijos.

— Los Angeles apylinkės LB susirinkimas, dalyvaujant krašto valdybos pirm. dr. Antanui Razmai, bus lapkričio 12 d., sekmadienį, Šv. Kazimiero par. saleje. Dr. A. Razma praneš apie LB veiklą, apylinkė rinks naują valdybą.

praveda lapkričio mėn. piniginių vaju, sudaro inž. J. Jurkūnas – pirmininkas, vicepirmininkai – dr. L. Kriauciūnas, Ed. Jasiūnas, prof. M. Mackevičius, A. Repšienė – sekretorė, Pr. Povilaitis – išdininkas, nariai – a. Katelienė, J. Kavaliauskas, A. Pimpė ir J. Žemaitis. Reikia pažymėti, kad k-to nariai ir aukotojai visi susimokėjo už pietus. Komitetas nuoširdžią padėką reiškia pietų dalyviams, aukotojams, programos pravedėjui ir atlikėjui V. Vijeikiui, sukalbėjusiam invokaciją kan. V. Zakarauskui, spaudai, radijo valandėlėms ir visiems, kurie kuo nors prisidėjo prie šio renginio pasisekimu. Taip pat k-tas kviečia lietuviškąją visuomenę įamžinti savo mirusiuosius Tautos fonde. Be aukų Tautos fondui okupuotos Lietuvos reikalai būtų daug blogesnėje padėty. Remdami Tautos fondą, pasisakome už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

Ant. Repšienė

ŽAGARĖS KLUBAS

Lietuvių Žagarės klubo susirinkimas buvo rugsėjo 22 Zigi Kojak saleje, 4500 S. Talman Ave. Pirm. Emilijai Nemčanskai atidarė susirinkimą 1 val. po pietų, sveikindama visus taip mažai atsilankiusius.

Nutarimų raštininkė perskaitė ankstyvesnio susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas su pagyrimu. Ligonė Helen Wengeliauskas jau pasveikęs, buvo atsilankius ir dėkojo už dovaną ir linkėjimus. Dabar yra serganti Bernice Žemgulis, buvo ligoninėje, o dabar yra namuose Klubas pasiuntė kortelę su dovaną ir linkėjimais greitai pasveikti. Pirmininkė pranešė, kad kitas susirinkimas bus lapkričio 17 dieną, penktadienį, 12 val. dienos. Bus svarbus susirinkimas. Nariai prašomi ne vėluoti. Diena yra pakeista, nes pripuola Padėkos diena ir kiti nesklandumai. Prieš metinį susirinkimą yra daug reikalų aptarti. Po susirinkimo buvo visi nariai pavaišinti skaniai ir visi linksmi skirstėsi į namus.

Rozė Didžgalvis

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.